

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

OBS West

Plaats : Capelle aan den IJssel
BRIN nummer : 15NA|C1
Onderzoeksnummer : 290773
Datum onderzoek : 13 december 2016
Datum vaststelling : 8 februari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

OBS West heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school heeft een breed en eigentijds aanbod.
- De school volgt leerlingen in hun ontwikkeling, maar is hierin nog weinig sturend.
- De school kan zich verbeteren als het gaat om het scherp analyseren en evalueren van de resultaten van leerlingen.
- Het lesgeven van de leraren is op orde.
- De school werkt hard om de veiligheid van leerlingen te waarborgen.
- De school haalt net voldoende eindresultaten.
- De school werkt planmatig aan het evalueren, verbeteren en borgen van haar kwaliteit.
- De school kan zowel op leerling- als op groeps- en schoolniveau ambitieuzere doelen stellen.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod			•
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP8	Toetsing en afsluiting		•	

Onderwijsproces

In haar onderwijs richt OBS West zich zowel op de cognitieve als op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leraren maken gebruik van gedegen en moderne methoden en materialen voor de kernvakken. Daarnaast heeft de school op verschillende vlakken een uitgebreid en eigentijds aanbod. Zo krijgen de leerlingen Engels vanaf groep 1 en is er een uitgebreid aanbod op het gebied van burgerschap, techniek en programmeren en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Tevens is er aanbod voor leerlingen die meer aankunnen middels een zogenaamde 'plusgroep'. De school kan zich verder ontwikkelen ten aanzien van de inrichting van de klassen, waarbij schoolbreed nagedacht wordt over wat er wordt opgehangen en wat hierin ondersteunend is voor het leren. De inspectie heeft samen met observanten van de school klassenobservaties uitgevoerd. Na het samen kijken hebben de school en de inspectie hetzelfde beeld over het niveau van het didactisch handelen van de leraren. Ondanks verschillen tussen leraren, zijn de basisvaardigheden van het lesgeven bij alle leraren in orde. Sommige leraren geven de lessen op basis van een instructiemodel waarvan in de lessen elementen zijn terug gezien, daarbij is er sprake van structuur en rust tijdens de lessen. Een kans voor de school is om meer een doorgaande lijn te bepalen en te realiseren voor wat betreft het didactisch handelen en het klassenmanagement, waardoor de verschillen tussen leraren minder groot worden en de voorspelbaarheid voor leerlingen groter. Tevens kunnen de leraren de meer complexe leerkrachtvaardigheden – zoals bijvoorbeeld het bewust stellen van leer- en denkvragen op het niveau van de leerling en het geven van gerichte feedback op het leerproces – verder

ontwikkelen. Ook kan de leraar bij een instructie en/of leergesprek meer de interactie met de leerlingen opzoeken en daarmee de eigen centrale rol verkleinen.

De school kan zich daarnaast nog verbeteren in het differentiëren. Er wordt tijdens de (klassikale) instructie niet altijd voldoende rekening wordt gehouden met de onderwijs- en instructiebehoeften van (groepen) leerlingen. Er zijn soms leerlingen die lang moeten wachten voor ze aan de slag kunnen terwijl ze de instructie al begrijpen. Ook zijn er soms leerlingen die een instructie moeten volgen die ver boven hun niveau ligt.

De leraren houden met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van al hun leerlingen. Zij gebruiken deze informatie om de leerlingen in te delen in instructiegroepen. Het team geeft met behulp van groepsplannen gedifferentieerd les, dit is een proces in ontwikkeling. Het daadwerkelijk afstemmen van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen is een belangrijk aandachtspunt voor OBS West. De leraren volgen vooral de differentiatie die de methode aangeeft. De volgende stap is om deze differentiatie meer toe te spitsen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De school kan dit realiseren door het onderwijs meer te gaan sturen op basis van concrete en ambitieuze doelen, zowel op schoolniveau als op groepsniveau en individueel niveau. Daarnaast is het van belang dat zij de analyse en de evaluatie van het geboden onderwijs scherper uitvoert. Hierdoor kan het zicht op de ontwikkeling van leerlingen daadwerkelijk vertaald worden naar een passende, planmatige en doelgerichte aanpak.

De school neemt zowel de tussentijdse toetsen als de eindtoets op de juiste wijze af en hanteert hierbij schoolbrede afspraken. Daarnaast draagt de school er zorg voor dat de procedure ten aanzien van het advies voor het vervolgonderwijs zodanig is ingericht dat het advies zoveel mogelijk op basis van objectieve gegevens en criteria tot stand komt. Er ligt een kans voor de school om deze procedure meer expliciet te maken door de procedure en de criteria helder te formuleren en te delen met onder andere ouders en leerlingen. Daarnaast ligt er een kans - gekoppeld aan het brede aanbod - om leerlingen ook te toetsen op andere gebieden dan Nederlandse taal en rekenen.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid			•

Schoolklimaat

De leraren op OBS West zien actief toe op het voorkomen van pesten en andere vormen van agressie. Zowel ouders als leerlingen geven aan dat er weliswaar incidenten zijn, maar dat zodra deze zich voordoen - en de school hiervan op de hoogte is - zij hier over het algemeen adequaat op reageert. De leraren maken in alle groepen gebruik van een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling. Aan deze methode zijn heldere schoolbrede regels en afspraken gekoppeld waardoor leerlingen weten waar ze aan toe zijn. Tevens gaat OBS West regelmatig na of leerlingen en personeel zich veilig voelen en gebruikt deze informatie om de ervaren veiligheid verder te verbeteren. Daarnaast maakt de school gebruik van een veiligheidsbeleid waarin onder andere algemene gedragsregels, de aanpak van pestgedrag en de incidentregistratie is opgenomen. Ook de fysieke veiligheid is onderdeel van dit plan. Verder heeft de school afspraken gemaakt ten aanzien van het gebruik van sociale media. De school gaat nog dit schooljaar een instrument invoeren om jaarlijks de veiligheidsbeleving bij leerlingen te monitoren.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

De resultaten die de leerlingen van OBS West behalen aan het eind van de basisschool beoordeelt de inspectie als voldoende. In 2014 liggen de eindopbrengsten op het niveau zoals dat verwacht mag worden op grond van de leerlingenpopulatie. In 2015 liggen deze resultaten echter nog maar net boven en in 2016 op het minimumniveau van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. Gezien de kenmerken van de leerlingenpopulatie lijkt de veronderstelling gerechtvaardigd dat de school hogere resultaten zou moeten kunnen halen met haar leerlingen. Naar aanleiding van onder andere de tussentijdse resultaten is de verwachting van de school dat de leerlingen van de huidige groep 8 voldoende eindresultaten zullen halen.

De school heeft zicht op de resultaten die de leerlingen halen, dit geldt voornamelijk voor Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Er ligt nog een kans om ook de resultaten op andere dan de genoemde gebieden op schoolniveau in beeld te brengen. Tevens ligt er een kans om op schoolniveau hoge ambities en concrete doelen - passend bij de leerlingenpopulatie - te formuleren voor Nederlandse taal en rekenen, maar ook

voor andere gebieden zoals bijvoorbeeld Engels, techniek of samenwerkend leren.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

OBS West evalueert, verbetert en borgt de kwaliteit van haar onderwijs voldoende systematisch. Desondanks ontbreekt een schoolbreed zicht op het pedagogisch en didactisch handelen van de leraren. De leraren zijn sinds kort middels deelname aan verschillende inhoudelijke werkgroepen actief betrokken bij de ontwikkeling van de school en zetten zich in om de onderwijskwaliteit te verhogen. Hierdoor is de scope van de leraren verbreed van het onderwijs in de eigen groep naar de onderwijskwaliteit van de gehele school.

De school vraagt structureel feedback aan de leraren, ouders en leerlingen en gebruikt deze input bij het formuleren van verbeteracties. Deze verbeteracties worden beschreven in het schoolplan en het jaarplan. Er ligt een kans voor de school om zowel de langetermijndoelen als de kortetermijndoelen aangaande deze verbeteractiviteiten concreet te formuleren en helder aan te geven wat er precies bereikt moet worden. Ook is het belangrijk dat er op heldere en transparante wijze regie wordt gevoerd op de uitvoering, monitoring en borging van de verbeteractiviteiten. Daarvoor is een heldere verantwoordelijkheidsverdeling onontbeerlijk. Daarnaast is het belangrijk om ook feedback van externen te betrekken bij het opstellen van verbeteracties. Het bestuur is voornemens om middels interne audits meer zicht te krijgen op de kwaliteit van de scholen en hierdoor ook meer te kunnen sturen op onderwijskwaliteit. Bij een aantal implementaties van vernieuwingen is gebruik gemaakt van collegiale consultatie waardoor de leraren van en met elkaar kunnen leren. Door middel van deze collegiale consultaties, klassenobservaties en het vastleggen van afspraken worden verbeteractiviteiten geborgd. Deze borging heeft echter blijvende aandacht nodig om duurzame verbeteringen te garanderen. Een belangrijke voorwaarde voor kwaliteitsverbetering is dat alle leraren vanuit een open houding kritisch naar hun onderwijs en hun eigen professionele handelen kunnen en willen kijken. De leraren laten zien dat deze open houding zeker aanwezig is. Hierop voortbouwend kunnen zaken als kritische zelfreflectie en elkaar bevragen op professionele keuzes verder worden uitgebouwd.

2.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de overige wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op OBS West.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

1. SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN.

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen systematisch. De aanbeveling om nog actiever te sturen op de resultaten en hogere doelen te stellen nemen wij over. De intern begeleiders gaan de procedures aanscherpen voor het bespreken van de resultaatanalyses in samenwerking met het team. Zij maken ook een scherper advies voor de bespreking van resultaten met de directie. De directie zal toezien op het opvolgen van deze procedures.

OBS West blijft actief om de veiligheid op alle niveaus te verbeteren.

Het brede aanbod blijft een speerpunt van ons onderwijs. Naast taal, rekenen en lezen, biedt onze school ook wetenschap & techniek, Engels, sport en leren programmeren.

2. TOELICHTING OP DE DOELEN

Onderwijsproces

De directie en het team van OBS West werken voortdurend aan het verhogen van de onderwijskwaliteit. Het stellen van ambitieuzere doelen in combinatie met het zichtbaar maken van ondersteunende leermaterialen voor leerlingen als aanbeveling van de inspectie wordt overgenomen.

Het vergroten van de vaardigheden van leerkrachten krijgt een extra impuls via een teamscholing en ondersteuning vanuit het model Expliciete Directe Instructie (EDI) vanaf september 2017.

Schoolklimaat

OBS West krijgt goed als oordeel van de onderwijsinspectie op het onderdeel veiligheid. Directie en team gaan dit onderdeel nog verder aanscherpen door actief gebruik te maken van de veiligheidsmonitor van de PO-raad via Scholen op de kaart. Tevens staat er een studiedag gepland in juni 2017 over de Meldcode kindermishandeling en EHBO gericht op werken met kinderen. De laatstgenoemde activiteit vormt een jaarlijks onderdeel van de professionalisering van de medewerkers.

Onderwijsresultaten

OBS West meet de tussen- en eindresultaten via Cito en toetsen bij de lesmethoden. Er wordt voor een deel gewerkt met adaptieve toetsen via de computer. De Cito eindtoets wordt door alle leerlingen gemaakt. Er worden geen leerlingen uitgezonderd op grond van onderwijsbehoefte. De directie en het team hebben de ambitie om jaarlijks boven de landelijke norm te scoren. De suggestie van de onderwijsinspectie om 'breder' te toetsen voor andere vakgebieden zoals Engels, techniek of samenwerkend leren zal door ons onderzocht gaan worden.

Kwaliteitszorg en ambitie

Het oordeel van de onderwijsinspectie op dit onderdeel loopt van voldoende naar goed. De directie van OBS West zal de resultaten van lesbezoeken, gesprekken en het werken met de kijkwijzers gebruiken om nog systematischer het pedagogisch en didactisch handelen van leraren te monitoren. Er wordt een competentie-overzicht opgesteld voor het volgen van de ontwikkeling van leraren op het gebied van leerkrachtvaardigheden.

Het betrekken van alle leraren bij het ontwikkelen, implementeren en borgen van onderwijs via ontwikkelteams wordt positief beoordeeld. De directie en het team van OBS West zullen deze ontwikkeling krachtig voortzetten.

Overige wettelijke voorschriften

De onderwijsinspectie concludeert dat de school alle wettelijke voorschriften die zij gecontroleerd heeft naleeft. Het bestuur en de directie van de school zullen erop toezien dat op dit punt permanent zal worden gelet.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober 2016 krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook OBS West.

Op 13 december 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.